

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi prvega programa za politiko radiofrekvenčnega spektra

COM(2010) 471 konč. – 2010/0252 (COD)

in o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Evropske širokopasovne povezave: naložbe v rast, ki jo poganja digitizacija

COM(2010) 472 konč.

(2011/C 107/11)

Poročevalec: **g. McDONOGH**

Evropski parlament in Svet sta 7. oktobra 2010 sklenila, da v skladu s členoma 114 in 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosita za mnenje o naslednjem dokumentu:

Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi prvega programa za politiko radiofrekvenčnega spektra

COM(2010) 471 konč. – 2010/0252 (COD).

Evropska komisija je 20. septembra 2010 sklenila, da v skladu s členom 304 Pogodbe o delovanju Evropske Unije Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o naslednjem dokumentu:

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropske širokopasovne povezave: naložbe v rast, ki jo poganja digitizacija

COM(2010) 472 konč.

Strokovna skupina za promet, energijo, infrastrukturo in informacijsko družbo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 2. februarja 2011.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 469. plenarnem zasedanju 16. in 17. februarja 2011 (seja z dne 16. februarja) s 108 glasovi za in 2 vzdržanima glasovoma.

1. Sklepi

1.1 EESO čestita Komisiji za vse tri dokumente, ki jih je pripravila v tem „širokopasovnem svežnju“. Dokumenti prihajajo ob pravem času, so uravnoteženi in celoviti v svojem obsegu.

1.2 EESO odločno podpira cilje digitalne agende za zagotavljanje trajnostnih gospodarskih in družbenih koristi enotnega digitalnega trga, ki se opira na hitri in ultrahitri internet, in v celoti podpira ambiciozen cilj glede širokopasovnega dostopa, vključen v to vodilno pobudo⁽¹⁾. Toda Odbor je prepričan, da

⁽¹⁾ COM(2010)245konč./2: Do leta 2020 naj bi vsi Evropejci imeli dostop do interneta s hitrostjo več kot 30 megabitov na sekundo (Mbps), 50 % ali več evropskih gospodinjstev pa naj bi bilo naročenih na hitrosti, večje od 100 Mbps. Digitalna agenda tudi ponovno potrjuje cilj, ki ga je sprejel Evropski svet, in sicer da se vsem Evropejcem do leta 2013 zagotovi osnovni širokopasovni dostop.

bo čez nekaj let morda treba zastaviti še bolj ambiciozne cilje povezljivosti, da bo Evropa ostala konkurenčna v svetovnem merilu⁽²⁾.

1.3 Odbor z veliko zaskrbljenostjo opaža, da brezposelnost v Evropski uniji še naprej narašča, zlasti med mladimi (mlajšimi od 25 let)⁽³⁾. Odbor je prepričan, da je uspešno izvajanje „širokopasovnega svežnja“ ključnega pomena za obvladovanje brezposelnosti, in sicer z zagotavljanjem pametne, trajnostne in vključujoče rasti v Evropi, kakor je predvideno v strategiji Evropa 2020.

⁽²⁾ Južna Koreja je pripravila načrt, po katerem bo do leta 2012 standardna hitrost povezave znašala 1000 Mbps. Vlada spodbuja podjetja, naj vložijo 34 trilijonov vonov (KRW) (23 milijard EUR), kolikor je potrebno za uresničitev tega načrta. Za primerjavo – ta številka je približno enaka kot letni proračun za izobraževanje v tej državi. (http://news.bbc.co.uk/2/hi/programmes/click_online/9093991.stm).

⁽³⁾ Eurostat news release euro indicator - 5/2011, 7. januar 2011: novembra 2010 je stopnja brezposelnosti mladih (mlajših od 25 let) znašala 20,7 % na **območju evra** in 21 % na **EU 27**. Novembra 2009 je znašala 20,1 % in 20,5 %.

1.4 EESO z zadovoljstvom ugotavlja, da so regulativna načela iz „širokopasovnega svežnja“ skladna z revidiranim zakonodajnim okvirom za elektronske komunikacije ⁽⁴⁾.

1.5 EESO meni, da je načelo nevtralnosti omrežja ⁽⁵⁾ bistvenega pomena za prihodnost internetnih storitev v Evropi. EESO je seznanjen s poročilom Komisije o javnem posvetovanju glede odprtega interneta in nevtralnosti omrežja ⁽⁶⁾ in pozdravlja podporo, ki jo je temu načelu izrekla podpredsednica Komisije Neelie Kroes ⁽⁷⁾. Vendar je hkrati zaskrbljen, da so prisotne močne komercialne spodbude za ponudnike storitev s pomembno tržno močjo, da bi delovali v nasprotju z načelom nevtralnosti omrežja in zoper interese državljanov. EESO meni, da bi bilo treba določbe telekomunikacijskega okvira ⁽⁸⁾ ustrezno spremeniti, da bi okrepili pristojnosti nacionalnih regulativnih organov (NRO) ter zagotovili, da internet v Evropi ostane odprt in da ponudniki storitev v celoti spoštujejo načelo nevtralnosti omrežja.

1.6 EESO Komisijo opozarja na številna mnenja, ki jih je sprejel v preteklosti in v katerih je poudaril svojo podporo informacijski družbi, strategiji EU2020 in digitalni agendi, ter na mnenja, v katerih je obravnaval potrebo po internetnih povezavah visoke kakovosti in visokih hitrosti, ki morajo biti na voljo državljanom po vsej Evropi, in potrebo po vzpostavitvi uravnoteženega zakonodajnega okolja za komunikacijske storitve, ki bi zagotovilo storitve visoke kakovosti po sprejemljivih cenah ⁽⁹⁾.

1.7 Strategija za širokopasovni dostop

1.7.1 EESO je prepričan, da je učinkovito izvajanje strategije EU za širokopasovne povezave bistvenega pomena za bodočo gospodarsko in socialno dobrobit vseh državljanov. Ker pa

⁽⁴⁾ Direktivi 2009/140/ES in 2009/136/ES.

⁽⁵⁾ Nevtralnost omrežja je načelo, ki se zavzema, da ponudniki internetnih storitev in vladne službe ne bi na noben način omejevali vsebine, spletnih strani, platform, vrst opreme, ki jo je mogoče priključiti, in dovoljenih načinov komunikacije. Če določen uporabnik plača za določeno raven internetnega dostopa, drug uporabnik pa plača za enako raven dostopa, mora biti obema uporabnikoma omogočeno, da se med seboj povežeta glede na raven dostopa, na katero sta naročena. Pojavljajo se pomisleki glede možnosti ponudnikov širokopasovnih storitev, da z uporabo lastne lokalne infrastrukture preprečijo dostop do internetnih aplikacij in vsebine (npr. spletnih strani, storitev, protokolov), še posebej tistih, ki jih nudijo konkurenčni ponudniki, ali da spremenijo svoje poslovne modele ter tako zmanjšajo kakovost in obseg dostopa, ki ga uporabljajo različni uporabniki. Take spremembe v poslovnih modelih bi lahko povzročile diskriminacijo na podlagi nepoštenih cen in kakovosti storitev. O možnosti sprejetja predpisov, s katerimi bi uvedli obvezno nevtralnost internetnega omrežja, potekajo žgoče razprave.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/doc/library/public_consult/net_neutrality/report.pdf

⁽⁷⁾ GOVOR/10/643 na vrhu Evropske komisije in Evropskega parlamenta o Odprtem internetu in nevtralnosti omrežja v Evropi.

⁽⁸⁾ Direktivi 2009/140/ES in 2009/136/ES.

⁽⁹⁾ Glej UL C 120, 20.5.2005, str. 22; UL C 28, 3.2.2006, str. 88; UL C 318, 23.12.2006, str. 222; UL C 97, 28.4.2007, str. 27; UL C 324, 30.12.2006, str. 42; UL C 151, 17.6.2008, str. 25; UL C 44, 16.2.2008, str. 50; UL C 224, 30.8.2008, str. 50; UL C 77, 31.3.2009, str. 60; UL C 175, 28.7.2009, str. 87; UL C 175, 28.7.2009, str. 8; UL C 182, 4.8.2009, str. 56; UL C 218, 11.9.2009, str. 41; UL C 317, 23.12.2009, str. 103; UL C 255, 22.9.2010, str. 116; UL C 44, 11.2.2011, str. 178; UL C 54, 19.2.2011, str. 58.

bodo finančne okoliščine še mnogo let težavne, je EESO zaskrbljen, da bo doseganje ciljev na področju širokopasovnih povezav za Evropo velik izziv. EESO zato poziva Svet, Komisijo, države članice ter lokalne in regionalne organe, da storijo vse, kar je v njihovi moči, in podprejo izvajanje ciljev na področju širokopasovnih povezav, ki izhajajo iz digitalne agende.

1.7.2 EESO je prepričan, da je splošen dostop do hitrih širokopasovnih storitev ključnega pomena za spodbujanje socialne in teritorialne kohezije ⁽¹⁰⁾. EESO pozdravlja načrte za razširitev uporabe strukturnih skladov in sklada za razvoj podeželja, s katerimi bi podprli vzpostavitev komercialno izvedljive širokopasovne infrastrukture. Vendar je treba pri tem zagotoviti, da bodo od tovrstnih naložb imeli koristi tudi državljanji, in sicer v obliki visokokakovostnih storitev in znatnega znižanja stroškov za vse končne uporabnike. Odbor poziva tudi države članice ter lokalne in regionalne oblasti, naj zagotovijo brezplačne vstopne točke WiFi v javnih prostorih, da bi tako podprle digitalno agendo.

1.7.3 EESO opozarja Komisijo na multiplikativne učinke, ki jih ima znižanje stroškov zagotavljanja širokopasovne infrastrukture v celotni Evropi na gospodarstvo in kakovost življenja. EESO poziva Komisijo, države članice ter lokalne in regionalne organe, naj si prizadevajo za znižanje tovrstnih stroškov.

1.7.4 EESO sicer pozdravlja ukrepe za spodbujanje in podporo naložbam v širokopasovno infrastrukturo, vendar bi želel, da se vse naložbe izvajajo na način, ki krepi konkurenčnost. EESO bi bil zaskrbljen, če bi se podpora izvajala na način, ki bi prinesel nesorazmerne koristi ponudnikom storitev s pomembno tržno močjo.

1.7.5 EESO je hkrati razočaran, ker so države članice do sedaj počasi črpale sredstva, namenjena širokopasovnim povezavam ⁽¹¹⁾. Načrtovana navodila državam članicam, kako pospešiti programe in črpanje razpoložljivih sredstev, so dobrodošla.

1.8 Politika radiofrekvenčnega spektra

1.8.1 EESO z zadovoljstvom ugotavlja, da bo program za politiko radiofrekvenčnega spektra (RSPP) zagotovil in dal na razpolago dovolj ustreznega spektra za potrebe pokritosti in zmogljivosti brezžičnih širokopasovnih tehnologij, da se lahko doseže cilj za leto 2020. EESO tudi meni, da se razvoj širokopasovnih storitev lahko spodbudi z ukrepi za spodbujanje konkurence, npr. z uvedbo trgovanja s spektrom in ukrepi za preprečevanje morebitnih izkrivljanj pri spreminjanju veljavnih dovoljenj.

⁽¹⁰⁾ UL C 175, 28.7.2009, str. 8.

⁽¹¹⁾ Do septembra 2009 je bilo porabljenih le 18 % načrtovanih odhodkov za obdobje 2007-2013.

1.8.2 EESO tudi izraža zadovoljstvo, ker program za politiko radiofrekvenčnega spektra izrecno zasleduje cilj, da bi bil pas digitalne dividende 800 MHz na voljo za zagotavljanje širokopasovne pokritosti do leta 2013, še posebej na podeželskih območjih. Odbor poziva države članice, naj brez odlašanja dajo ta spekter na voljo.

1.8.3 EESO je seznanjen tudi z načrti glede uporabe cenovno dostopnih širokopasovnih povezav prek satelita, s katerim bi zagotovili pokritost na odmaknjenih področjih, ki jih ni mogoče doseči s prizemnimi sredstvi.

1.8.4 EESO se pridružuje pozivu Komisije državam članicam, naj k čim hitrejšemu doseganju cilja širokopasovne pokritosti pripomorejo tako, da nemudoma sprejmejo politike za:

- zagotavljanje dovolj velikih pasov spektra ⁽¹²⁾;
- hitro dodeljevanje pravic do uporabe;
- povečanje prožnosti in konkurence;
- omogočanje sekundarnega trgovanja s spektrom, s katerim se bodo prilagodile razvoju dogodkov na trgu.

1.9 Omrežja za dostop naslednje generacije (NGA)

1.9.1 Zagotavljanje omrežij za dostop naslednje generacije je izjemno drago, prinaša pa tudi precejšnje tveganje za vlagatelje. EESO ugotavlja, da predlogi upoštevajo tovrstna tveganja in omogočajo vključitev premije za tveganja v stroške reguliranega dostopa.

1.9.2 EESO pozdravlja ustvarjalen pristop, ki ga je zavzela Komisija za zagotavljanje močne podpore sovlaganju, ki lahko zmanjša raven tveganja, ki ga prevzamejo posamezna podjetja.

1.9.3 EESO se zaveda, da bo uspešno izvrševanje predpisov, ki urejajo dostop do omrežij NGA, v veliki meri odvisno od tega, kako bodo nacionalni regulativni organi v posameznih državah članicah te predpise izvajali. EESO poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ustrezno podporo nacionalnim regulativnim organom in Organu evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC), da bodo lahko uspešno opravili to težko nalogo.

2. Priporočila

2.1 Da bi zagotovili nadaljnjo uporabo odprtega interneta in zaščitili nevtralnost omrežja, morajo Komisija in nacionalni regulativni organi natančno spremljati metode, ki jih operaterji

⁽¹²⁾ Pri določanju spektra je bistveno, da je ta zagotovljen učinkovito; to pomeni, da ga je treba zagotoviti z odpiranjem novega spektra (npr. 2,6 GHz in 800 MHz) in sprostitev uporabe obstoječega spektra (npr. pas 900/1 800 MHz – glej revidirano direktivo o GSM in sklep o 900/1 800 MHz).

uporabljajo za upravljanje pretoka podatkov v svojih omrežjih, in morebitne učinke, ki jih imajo te metode na izkušnjo uporabnikov interneta.

2.2 Komisija bi morala na podlagi izkušenj preučiti ustreznost telekomunikacijskega okvira, da bi se lahko uspešno soočila z izzivi, ki jih postavljajo ponudniki storitev z ogrožanjem odprtega interneta in nevtralnosti omrežja.

2.3 V kratkem bi bilo treba posodobiti tudi nacionalne širokopasovne načrte, ki morajo vsebovati projektne načrte za zagotavljanje hitrih in ultrahitrih širokopasovnih povezav.

2.4 Nacionalni načrti na področju širokopasovnega dostopa morajo upoštevati običajne najboljše prakse za projektne načrte in vsebovati podrobnosti glede potrebnih virov za izpolnjevanje ciljev in z njimi povezanih rokov.

2.5 EU mora redno pregledovati nacionalne načrte na področju širokopasovnega dostopa, da bi se odzvala na vrzeli pri porabi virov in druga vprašanja, povezana z načrti.

2.6 Nacionalni načrti na področju širokopasovnega dostopa morajo vsebovati podrobne podatke o vseh programih neposredne državne pomoči ter naložbah v infrastrukturo in gradbena dela, ki bi lahko olajšali doseganje ciljev digitalne agende.

2.7 EESO prosi Komisijo, naj posebno pozornost posveti vplivu na konkurenco v državah članicah, da bi nadzorovala, kako se znižujejo stroški širokopasovnih omrežij.

2.8 Komisija mora z vsemi ustreznimi mehanizmi zagotoviti, da bodo cene radiofrekvenčnega spektra vedno na ustrezni ravni, tako da bo zagotavljanje konkurenčnih storitev rentabilno.

2.9 Da bi spodbudile digitalno gospodarstvo, morajo države članice in regionalni organi spodbujati vzpostavitev vstopnih točk brezplačnega brezžičnega interneta (WiFi) v javnih prostorih.

2.10 Pri izvajanju infrastrukturnih projektov s pomočjo sovlaganj in javno-zasebnih partnerstev morajo biti države članice in regionalni organi previdni, da ne škodujejo zdravi konkurenci na trgu ⁽¹³⁾.

2.11 Pri razvoju radijskih tehnologij in storitev je treba največjo pozornost posvetiti pomislekom glede javnega zdravja, ki izhajajo iz možnih nevarnih učinkov elektromagnetnih polj, in v zvezi s tem zagotoviti javnosti, da bo za varnost poskrbljeno z učinkovitimi ukrepi za spremljanje teh učinkov.

⁽¹³⁾ Glej UL C 48, 15.2.2011, str. 72.

2.12 EESO meni, da morajo lokalni organi pri izdajanju dovoljenj za vzpostavitev brezžičnih omrežij učinkovito izvrševati okoljske in zdravstvene predpise, tako da je storitve, ki te predpise v celoti izpolnjujejo, mogoče zagotoviti na hiter in stroškovno učinkovit način.

2.13 Da bi zagotovili enotno izvajanje predpisov o dostopu naslednje generacije v EU in določili vse morebitne težave glede virov, mora Komisija predlagati, naj bodo nacionalni regulativni organi podvrženi rednim revizijam. Takšne revizije bi se mogoče lahko izvajale v obliki medsebojnega pregledovanja pod okriljem Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC).

2.14 EU mora preučiti možnosti za zagotavljanje sredstev Organu evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) za naslednje namene:

- vzpostavitev skupine strokovnjakov, ki bi lahko po potrebi dopolnila strokovno znanje nacionalnih regulativnih organov;
- financiranje programa strokovnega izpopolnjevanja za osebe nacionalnih regulativnih organov;
- financiranje enote za revizijo in najboljše prakse, ki bi pripomogla k zagotavljanju enotne ravni odličnosti pri izdajanju predpisov na območju celotne Evrope.

3. Ozadje

3.1 Razvoj hitrih komunikacijskih omrežij ima danes enak revolucionaren učinek, kot ga je imel razvoj električnega in prometnega omrežja pred sto leti. Čeprav je Evropa ena izmed regij z največjo razširjenostjo omrežij na svetu⁽¹⁴⁾, številna področja EU še vedno nimajo dostopa do osnovnih internetnih storitev, hitre povezave pa so redke celo v urbanih območjih.

3.2 Državlani in podjetja po vsem svetu vse pogosteje zahtevajo veliko hitrejša omrežja za dostop naslednje generacije. Na tem področju Evropa še vedno zaostaja za nekaterimi glavnimi mednarodnimi partnerji: 30 % Evropejcev še vedno ni nikoli uporabilo interneta, Evropa pa ima le 1-odstotno stopnjo prodora hitrih optičnih omrežij, medtem ko je ta na Japonskem 12-odstotna, v Južni Koreji pa 15-odstotna.

3.3 Ambiciozni cilji na področju širokopasovne povezljivosti v Evropi so bili določeni v digitalni agendi⁽¹⁵⁾ – eni izmed vodilnih pobud strategije Evropa 2020⁽¹⁶⁾ za pametno, trajnostno in vključujoče gospodarstvo: do leta 2020 naj bi vsi Evropejci imeli dostop do interneta s hitrostjo več kot 30 megabitov na sekundo (Mbps), 50 % ali več evropskih gospodinjstev pa naj bi bilo naročenih na hitrosti, večje od 100 Mbps. Digitalna agenda tudi ponovno potrjuje cilj, ki ga je sprejel Evropski svet, in sicer da se vsem Evropejcem do leta 2013 zagotovi osnovni širokopasovni dostop. Za doseg te visoko zasta-

vljenih ciljev je treba oblikovati vseobsegajočo politiko, ki bo temeljila na kombinaciji tehnologij, ter dolgoročno skrbno spremljati napredek⁽¹⁷⁾.

3.4 „Širokopasovni sveženj“, ki ga obravnava to mnenje, zajema dokumente Komisije, ki so oblikovani tako, da omogočajo uveljavitev ciljev glede povezljivosti, navedenih v digitalni agendi. Sveženj vsebuje:

- niz predlogov, ki obravnavajo zahteve za načrtovanje in financiranje, potrebne za doseganje ciljev na področju povezljivosti – *Evropske širokopasovne povezave: naložbe v rast, ki jo poganja digitalizacija* (COM(2010) 472);
- zakonodajni predlog za vzpostavitev prvega programa za politiko radiofrekvenčnega spektra, ki je nujen za ureditev in uskladitev brezžične infrastrukture, potrebne za nudenje podpore ciljem iz strategije Evropa 2020 – *Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi prvega programa za politiko radiofrekvenčnega spektra* (COM(2010) 471);
- priporočilo o tem, kako naj bi nacionalni regulativni organi urejali dostop do omrežij za dostop naslednje generacije, ki so potrebna za vzpostavitev hitre in ultrahitre širokopasovne povezljivosti, določene v digitalni agendi – C(2010) 6223/3.

4. Ugotovitve

4.1 Strategija za širokopasovni dostop

4.1.1 Ambiciozne cilje strategije EU2020 in digitalne agende bo mogoče uresničiti le, če bodo države članice razvile in izvajale učinkovite nacionalne širokopasovne načrte. Čeprav imajo že vse države članice svoje strategije za širokopasovni dostop, je treba te v kratkem posodobiti, da bodo vsebovale načrte za ultrahitro omrežja, vključno s konkretnimi cilji in ustreznimi izvedbenimi ukrepi.

4.1.2 Načrtovanje in izvajanje nacionalnih strategij za širokopasovni dostop sta bistvenega pomena za uspeh. Pomembno je tudi, da države članice vzpostavijo omrežja za dostop naslednje generacije na način, ki ne bo zapostavljal nobene regije EU, saj se bo sicer v prikrajšanih regijah, ki ne morejo sodelovati v razvijajočem se digitalnem gospodarstvu, ponovno razširil digitalni razkorak in upočasnil gospodarski razvoj.

4.1.3 V pomoč bi bila tudi ocena rentabilnosti nacionalnih širokopasovnih načrtov, s katero bi preverili, ali so načrti določili (človeške in druge) vire, potrebne za njihovo izvedbo, in glavne roke posameznih projektov. Poleg tega je treba spremljati izvajanje projektnih načrtov in jih nenehno posodabljalati.

⁽¹⁴⁾ Svetovni gospodarski forum – Poročilo o informacijski tehnologiji po svetu 2009–2010, <http://www.networkedreadiness.com/gitr/>.

⁽¹⁵⁾ *Digitalna agenda za Evropo*, COM(2010) 245 konč./2.

⁽¹⁶⁾ *EVROPA 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast* – COM(2010) 2020 konč.

⁽¹⁷⁾ Tako bi lahko npr. pričakovali, da bi bilo, če bi želeli doseči cilj 100 Mbps, leta 2015 približno 15 % evropskih gospodinjstev naročenih na take hitrosti.

4.1.4 Kakovost omrežij, njihove stroški zagotavljanja storitev in konkurenčne cene za končnega uporabnika so pomembna upravljaljska merila pri programih za izgradnjo omrežij. Glede na to da gradbena dela predstavljajo 80 % vseh stroškov omrežne infrastrukture, je bistvenega pomena, da si nacionalni in lokalni organi prizadevajo za znatno zmanjšanje stroškov s pomočjo učinkovitega usklajevanja infrastrukturnih projektov.

4.1.5 Kakovostne informacije omogočajo kakovostno načrtovanje in upravljanje. Nacionalni širokopasovni načrti morajo vsebovati podrobne podatke o vseh programih neposredne državne pomoči in načrtovanih naložbah, vključno z gradbenimi deli, ki lahko olajšajo vzpostavitev infrastrukture.

4.1.6 Če ne bodo nacionalni regulativni organi spretno obravnavali tovrstnih težav, bi lahko prevladujoči položaj ponudnikov storitev s pomembno tržno močjo škodoval razvoju konkurenčnosti in vzpostavitvi infrastrukture.

4.1.7 Sodelovanje in izmenjava izkušenj med zasebnimi ponudniki infrastruktur je izjemno pomembna za učinkovitost in hitrost izvedbe, trajnostni razvoj okolja in razpoložljivost konkurenčnih cen za končne uporabnike.

4.1.8 Žal pa konkurenčna podjetja le stežka sodelujejo, razen če je to zanje obvezno. EESO z zadovoljstvom ugotavlja, da bo „širokopasovni sveženj“ od zasebnih ponudnikov infrastruktur zahteval objavo ustreznih informacij o obstoječi in načrtovani infrastrukturi, ki bodo olajšale primerno načrtovanje in učinkovito rabo virov.

4.1.9 Preglednost stroškov in cen komunikacijskih storitev je ključnega pomena, če želimo zagotoviti, da bodo državljani imeli koristi od vlaganj EU, držav članic in regionalnih organov v širokopasovno infrastrukturo.

4.1.10 EESO je navdušen nad naborom in raznolikostjo finančnih podpor, ki so na voljo za doseganje splošnih ciljev na področju širokopasovnega dostopa, ki izhajajo iz digitalne agende. EESO pozdravlja tudi načrte za nove finančne instrumente, ki naj bi bili vključeni v naslednji večletni finančni okvir.

4.2 Politika radiofrekvenčnega spektra (RSP)

4.2.1 Program za politiko radiofrekvenčnega spektra (RSPP) je pomemben zaradi vedno večje vloge, ki jo bodo brezžične komunikacije imele v pametnem, trajnostnem in vključujočem

gospodarstvu, predvidenem v strategiji Evropa 2020. Poleg zagotavljanja komunikacije med ljudmi in uporabe interneta so brezžične tehnologije bistvenega pomena za zagotavljanje bodočih aplikacij na vseh ravneh delovanja družbe – od pametnih meritev porabljene energije do inteligentnih transportnih sistemov in interneta stvari.

4.2.2 EESO se še posebej zaveda pomena programa za politiko radiofrekvenčnega spektra za vzpostavitev pametnih omrežij po celotni Evropi, ki bodo ključnega pomena za doseganje trajnostne rasti.

4.2.3 EESO ugotavlja, da na širokopasovnem trgu EU najhitreje rastejo mobilne širokopasovne povezave, pri katerih se je uporaba lansko leto več kot podvojila. Pri zadovoljevanju potreb po širokopasovnih komunikacijskih storitvah so zato vedno pomembnejše brezžične tehnologije.

4.2.4 Elektromagnetna polja bi lahko predstavljala nevarnost za dobro počutje državljanov. Odbor je zadovoljen, da program za politiko radiofrekvenčnega spektra priznava, da je treba nenehno spremljati učinke spektra na zdravje.

4.3 Omrežja za dostop naslednje generacije (NGA)

4.3.1 Predlogi glede reguliranega dostopa za omrežja za dostop naslednje generacije odražajo vse znanje, ki ga je Komisija pridobila v zadnjih letih, o tem, kako doseči pravo ravnotežje med spodbujanjem naložb v infrastrukturo in zaščito konkurenčnega okolja. Poleg tega predlogi komunikacijski industriji nudijo tudi vsa potrebna pojasnila glede predpisov, ki bodo vplivali na njihovo odločanje o naložbah in načrtih za omrežja NGA.

4.3.2 Nekateri nacionalni regulativni organi nimajo niti strokovnega znanja niti sposobnosti, da bi se soočili z nalogami, ki jih je treba opraviti. Zato bi nacionalne regulativne organe pri izvajanju teh zahtevnih nalog morda lahko podprla skupina strokovnjakov, ki bi se vzpostavila in delovala pod okriljem Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC).

4.3.3 Strokovno znanje in sposobnost nacionalnih regulativnih organov bi se skozi sodelovanje z organom BEREC lahko izboljšalo, če bi ta organizacija zagotovila program strokovnega izpopolnjevanja za svoje člane in podporo pri izvajanju najboljših praks.

V Bruslju, 16. februarja 2011

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Staffan NILSSON